

GLASOVA Panorama

KRANJ, 6. JULIJA 1963

ŠTEVILKA 26

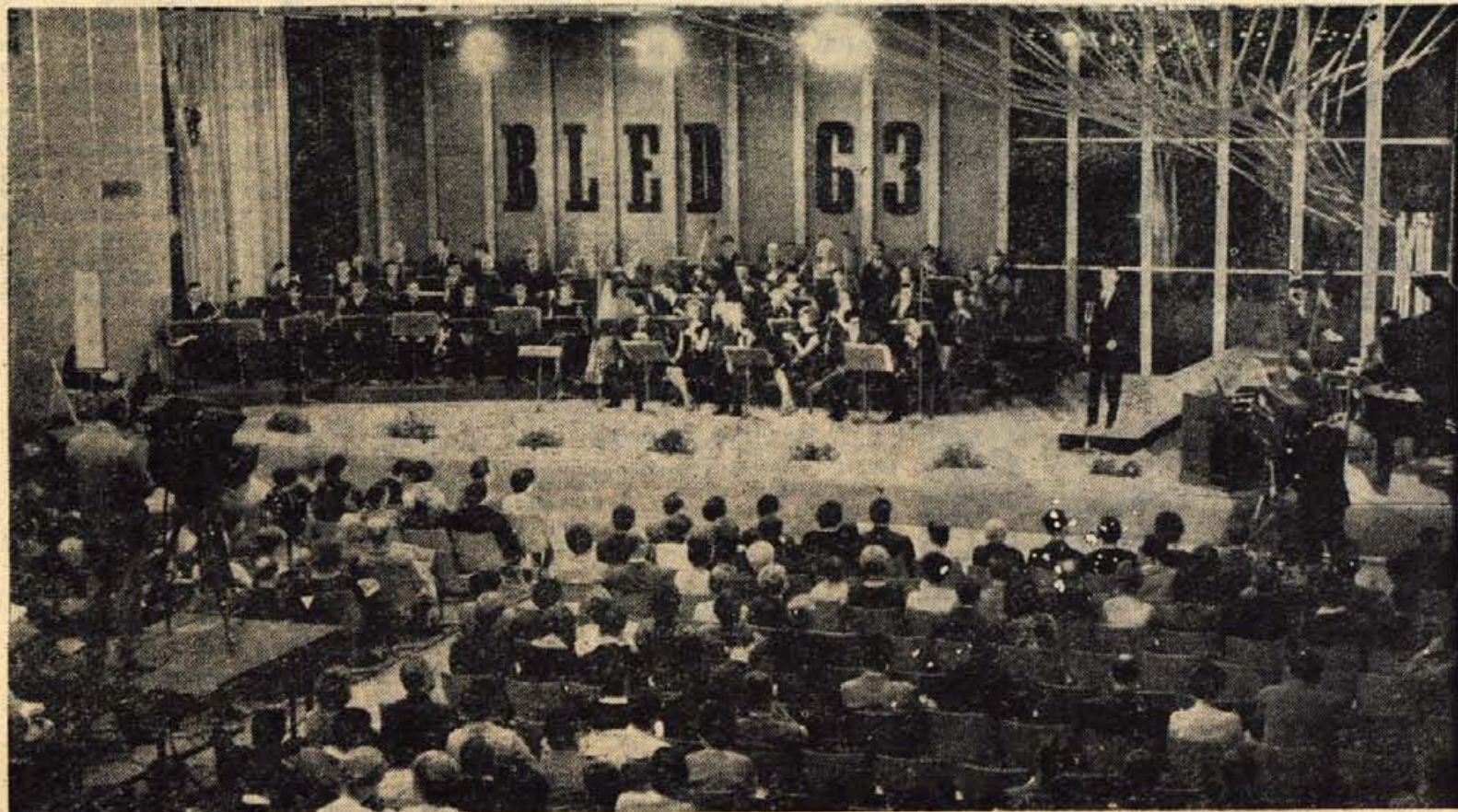
V TEJ ŠTEVILKI BERITE

Kennedyjev trud, da bi spreobrnil evropske grešnike

- DOLGA POT
Poročilo o Kennedyjevem potovanju po Evropi berite na drugi strani
- Popotni vtisi s Poljske

- MESTO Z ZIDARSKIM ORODJEJEM
Reportažo iz Poljske berite na tretji strani
- STOODSTOTNA VREMENSKA NAPOVED
ki velja samo za Hamburg. Sestavek o vremenskih napovedih berite na četrti strani
- Film

- VRNITEV »KAVBOJA«
Sestavek o Henryju Fondu berite na deveti strani
- MODA ● DOM ● DRUŽINA
- MLADA RAST
- HOROSKOP
- KRIZANKI

Pogled v festivalno dvorano na Bledu, kjer se bo nocoj končal z izbiro najboljše slovenske popevke drugi festival slovenskih popevk. Vsako popevko so izvajali v dveh izvedbah. Na desni je mala spremljava kvartet Mojmirja Sepeta, na levi pa zabavni orkester RTV Ljubljana, ki ga je vodil Mario Rijavec

Na polovici blejskega festivala slovenske popevke

VRTILJAK POPEVK

NAPOVEDOVAVCI SE UČIJO NA PAMET

Drugi festival slovenskih popevk, ki se je v četrtek zvečer začel v festivalni dvorani na Bledu, je pravijo — naš. Začel se je na dan, ko smo na Jelovici odprli novo planinsko kočo, ko so na gradu Podvin spekli na žerjavici celega vola in ko je neki Anglež zašel zaradi jezikovnega nesporazuma okoli Blejskega jezera. Drugi festival slovenskih popevk je skoraj povsem slovenski. S hrvaškega jezikovnega področja sta prišla samo dva peva Beti Jurkovič in Nino Robić, ki pa znata sklanjati tudi naše samostalnike.

Na polovici blejskega festivala slovenske popevke, po končanem prvem večeru, ko smo s festivalnega odra slišali deset novih slovenskih

popevk, imamo vtis, da so melodije zelo blizu našemu ušesu in ljudem ugajajo. Precej je razgibanosti, vedrosti in nasploh se je letošnja popevka po prvem večeru predstavila bolje kot lanski poskus. K temu je pripomoglo tudi dejstvo, da v tehničnem pogledu in v različnosti zasedb, po številu pevcev letošnji festival prekaša lanskega. Čeprav so bila vrata mladim lanske leto še zaprta, pa so se letos prerinili krepko na oder in že zasenčili starejše pevce.

PREDSTAVA SE ZACNE

Prvi večer slovenskih popevk na Bledu vse, kakor še ne zadostuje, da bi lahko že potegnili črto obračuna o ravni naše popevkarske kulture. Med avtorji popevk so bila več ali manj stara imena in med njimi razen slepega Dušana Porente ni skladatelja, ki njegovih viž ne bi že žvižgali vrabci. Slepí avtor popevke »Na plesu« je s svojo nadarjenostjo napravil takšen podvig, da je svojo prvo popevko z drugim največjim številom glasov spravil v ožji izbor petih popevk, ki jih bomo poslušali v soboto zvečer in med njimi izbrali najboljšo popevko leta.

„Zakaj nocoj tako je tih večer“ v festivalni dvorani - Mladi pevci izpodrivajo stare - Jelka Cvetežar in Marjana Deržaj sta spravili „Janeza“ v ožji izbor

Samo s štirimi glasovi prednosti je po prvem večeru moralni zmagovavec Mojmir Sepe, ki je s popevko »Malokdaj se srečava« najbolj uspel. Njegov angleški valček v odlični izvedbi brez dvoma najboljša pevka v festivalni dvorani Beti Jurkovič in odličnega pomočnika Lada Leskovarja že sedaj prištevajo med resne kandidate za nagrado. Razen teh dveh popevk bomo v soboto zvečer slišali še Avsenikovega »Janeza«, Privškovo skladbico »Zakaj je nocoj tak tih večer« in Rubežnikov »Vrtiljak«.

PESNIKI DELAJO POPEVKE

Besedila nekaterih letošnjih popevk so zares lepa. Temu je pripomogla najbrž pomoč mladih pesnikov, ki so po svojih močeh začeli klesati besedila slovenskih popevk. Izredno lepa so besedila Gregorja Strniše. Druga besedila so zopet prav slaba in rokodelska. Največkrat imamo občutek, da piscem besedil primanjkuje besednega zaklada in si tako pomagajo z raznimi zlogi. Tudi pesniki so včasih nezadržni v svojih okrasnih pridevkih.

Nadaljevanje na 5. strani

Kennedyjev trud, da bi spreobrnil evropske grešnike

DOLGA POT

Ameriški predsednik Kennedy se vrača v Belo hišo zadovoljen s svojim evropskim obiskom samo v enem pogledu: zaradi slabih vlad v deželah, ki jih je na evropski poti obiskal, je imel več priložnosti, da je v vseh mestih iskal stik z ljudmi. Ves čas svojega popotovanja po »starem svetu« se je pravzaprav obračal bolj ljudem in manj državnikom. Zato so bile Kennedyjeve besede izrečene tako, da so jih razumeli vsi na ulici.

John F. Kennedy, ameriški predsednik, ki se je več kot deset dni mudil v Evropi, da bi uskladil politične težnje »starega sveta«

Pri brandenburških vratih

Kennedy je prvi državnik zahodnih velesil, ki je obiskal Berlin. Pred njim sta bila v Berlinu samo lord Attlee in predsednik Truman, ki pa sta v Berlin prišla na potsdamsko konferenco. Kdo ve, kakšni so bili načrti bonnske vlade, ko so Kennedyja nagovarjali za ogled berlinskega zidu? Toda Kennedy je od prvega trenutka, ko je stopil na nemška tla, dal Nemcem na znanje, da je državnik zmogovite velesile in da je prišel v Nemčijo, da jih nagovori za nove dolžnosti v razdobju ki nastaja s popuščanjem svetovne napetosti. Spreobračanje Nemcev od navad, ki so se jih navzeli v času hladne vojne ni bilo preveč težko. Vzdož cest, po katerih se je vozil Kennedy, se je zbralo več kot dva milijona ljudi.

Ceprav Kennedy Nemcem ni govoril v nemščini, kot je to storil de Gaulle lansko leto, ko je snubil Nemce za francosko-nemško zvezo, je kmalu našel stik z ljudmi z ulice. Veliko bolj zadržani so bili seveda uradni krogi

v Bonnu. Ob sprejemu v Bonnu je bilo presenetljivo malo ameriških zastav. Kennedy jim tega ni oprostil. Med večerjo prvi dan obiska v Bonnu, ki jo je priredil Adenauer, je Kennedy ironično dejal: »Ceprav je bil sprejem spontan, dvomim, da so zastave in zastavice izobesili meščani sami in da jim pri tem ni nihče pomagal.« Domačini so zardeli, ker so opazili, da je bilo v Bonnu razmeroma malo ameriških zastav, tako da obisk Kennedyja že vnaprej ne bi prekašal obiska francoskega predsednika generala de Gaulle.

Dvoboj na stopnicah

Ameriški predsednik tudi ni govoril v rokavicah s starim kanclerjem, ki ga prišteva med najvnetejše pristaše generala de Gaulle, navijača francoske protiameriške struje. V Bonnu na stopnicah pred mestno hišo, kjer je pred več kot enim stoletjem Napoleon pregledoval svoje čete in kjer je lansko jesen govoril Nemcem general de Gaulle svoj znameniti govor v nemščini, ki se ga je naučil na pamet, je Kennedy povedal anekdoto o Karlu Schurzu, ki je v svojim memoarih zapisal, kako ga je profesor bonnske univerze, ko je zvedel, da ima samo 19 let, odrinil z govornice z besedami: »Škoda, vi ste premladi za naš novi parlament. Enako govorijo že, več let o

vašem kanclerju« — je rekel Kennedy. Adenauer je namreč štirikrat starejši od tistega študenta, ki ga je imel Kennedy v mislih in skoraj dvakrat starejši od samega Kennedyja.

V Bonnu je ameriški predsednik napravil takšno primerjavo: »Želel bi dokazati, kako mlada je moja dežela, zakaj samo dve leti po rojstvu kanclerja Adenauerja je bila v ZDA velika bitka, v kateri so indijanska plemena, ki jih je vodil »dremljav bik« porazila ameriške konjenike.« Ceprav stari kancler pred spanjem zelo rad bere povesti iz »Divjega zahoda« ni bilo videti, da bi mu Kennedy laskal s to primerjavo. Drugi dan so nemški časopisi zapisali, da je Kennedy dobil slabo oceno iz ameriške zgodovine. Ko so prelistali ves arhiv, so natančni Nemci spoznali, da poglavarja indijanskih plemen niso klicali »dremljav bik«, temveč »besni konj«. Končno so Nemci odkrili še, da bitka na Divjem zahodu ni bila dve leti po Adenauerjevem rojstvu, temveč v letu, ko se je rodil stari kancler.

Na Angleškem redko sije sonce

Angleži so bili ljubosumni, ker je Kennedy obiskal dve deželi, ki jih na otoku ne čislajo posebno. Britanski časopisi so kmalu izblebetali angleško ljubosumnost: Nemci ne zaslužijo, da bi jim iz Amerike dajali potuho in Kennedy naj pazi, kaj bo Nemcem obljubljal, da ga lepega dne ne bodo še bolj držali za besede. Glede Ircev niso imeli političnih pomislekov. Videl so, da je Kennedyjev odhod na Irsko bolj obisk zaradi družinskih vezi in prednikov.

Ker je bil Kennedyjev postanek na Angleškem precej kratek, so šli Britanci tako daleč, da je britanski radio žrtvoval tri ure za direktno prenos Kennedyjevega govora v Frankfurtu.

Smola pa se je držala tudi Italijanov. Kennedyjev obisk v Italiji se je začel z enodnevno zamudo. Ameriški predsednik je z letalom odpotoval iz Londona že v nedeljo, ni se pa mogel spustiti na rimsko letališče, ker bi pristajal v istem času, ko so v baziliki sv. Petra kronali novega papeža. Tako se je ameriški predsednik odpravil v severno Italijo in pristal v Milanu. Napravil je majhen nedeljski izlet k jezeru Lago di Como in tam tudi prespal. V nedeljo je bilo v Rimu zbranih okoli sto delegacij. Kennedy pa je priletel na rimsko letališče šele v ponedeljek zjutraj.

GLOBUS

Kdo je močnejši?

Ko je bila afera Profumo na višku, so se mnogi Angleži spraševali, kdo je močnejši — premier Macmillan ali njegov šef kabineta lord Normanbruck, minister ali visoki državni uslužbenec? Kot je znano, je lord Normanbruck opozoril bivšega britanskega obrambnega ministra Profuma že pred dvema letoma, naj pazi, s kakšnimi ljudmi se druži. O tej stvari pa ni poročal premieru Macmillanu. Zdaj se britanski tisk sprašuje, ali je lord vplivnejša osebnost od britanskega premiera.

Na smrt obsojen pes

Pred petimi leti je veliki ovčar iz Pittsburga zaklal štiri ovce. Mestne oblasti so psa obsodile na smrt. Lastnik psa pa se je pritožil in uspel, da je o dejanju razpravljalo višje sodišče. Ko je višje sodišče potrdilo usmritev, se je lastnik psa zopet pritožil in pritožba je odložila smrtno kazen prav do današnjih dni. Zdaj je uporni lastnik psa napisal prošnjo za pomilostitev predsedniku ZDA Kennedyju, ki edini lahko še reši psa smrti.

Mrzla prha za igravko

JANE FONDA je dobila mrzlo prho, ko so jo študentje ameriške univerze Harvard razglasili za najslabšo igravko leta. Igravka je iz vsega napravila pravilni zaključek. Sprejela je nekaj manjših vlog na Broadwayju.

Rekli so ...

»Tudi v raketni oborožitvi je veliko podobnosti z modo: zelo neradi nosimo modele od večeraj.«

Hanson Baldwin, ameriški vojaški pisatelj

»Velega poslaniki prebolijo veliko diplomatskih bolezni, da jim nihče ne verjame, ko zares zbolijo.«

George Kennan, ameriški veleposlanik

»Najboljši spomin izmed vseh delov telesa ima nos.«

Fernandel, francoski filmski igravec

»Igranje je moj edini polhlic. Tega ne spremeni tudi moj ostareli obraz.«

Ryta Haywort, ameriška filmska igravka

»Sposobnost voditi zadeve neke vlade je v izbiri takšnih članov vlade, ki bodo mešanica teoretikov in praktikov.«

Harold Macmillan, britanski premier

»Od treh Američanov je eden lastnik televizorja. Ostala dva sta zadržala določeno svobodo mišljenja in mislita tako kot njun dnevni časopis.«

Daves Mighish, ameriški komentator

»Kdor želi v Veliki Britaniji narediti kariero, mora na določenem področju vedeti čimmanj, ker imajo Angleži amaterje rajši kot profesionalce.«

britanski humorist George Mikesh,

»Crnci se morajo trdno držati osnovnega načela: Ja so vse drugo, samo ne makopravni člani skupnosti.«

Ralph Bunch, uradnik Združenih narodov

»Sta samo dve vrsti ljudi na svetu, ki ne moreta sbajati brez občinstva: igravci in politiki.«

Sigismund von Radetsky, nemški publicist

»Povprečen Parižan je tisti, ki se nikoli ni povzpel na Eifflov stolp, ki ni bil nikoli na Pigalu in ki je videl prost prostor za parkiranje.«

Fernandel, francoski filmski komik

»Američani, ki želijo Zahodno Nemčijo narediti za glavnega zaveznika Amerike v Evropi, niso prepričani s prijateljstvom do nemškega naroda.«

Walter Lippman, ameriški komentator

Popotni vtisi s Poljske

Leseni plotovi

V zgodnjih jutranjih urah smo prešli češko-poljsko mejo. Zabrzdyovce so naša prva postaja na poljskih tleh. Kratak postanek, nekaj novih sopotnikov, nato še dolga pot do Varšave. Vlak jo dobro ubira po neizmerni ravnini, med polji, gozdovi, pašniki, kamor so prignali pastirji svoje črne krave, tam ob borštu se spet pasejo ovce in koze, mimo prijaznih vasi z lesenimi domovi, pa spet mimo mlajših vasi z domovi, zidanimi iz žgane llovice (mnoge izmed teh vas so zrastle po vojni na pogoriščih starih lesenih kmečkih selišč). Pokrajina postaja enolična, pozornost pritegnejo nadrobnosti; očesu ne uide svojevrsna lepota drevja, nenavadna razvejanost krošenj, pogled se ustavi na kupih lesenih plotov, ki jih pozimj kot nekakšne barike pred snežnimi meteži razvrstijo ob progi in tako vsaj deloma zavarujejo železniški promet.

Okrog dvanajstih po vzhodnoevropskem času smo na cilju: Varšava. Pristrčen sprejem poljskih kolegov na postaji, občutek negotovosti, ki spremlja vsako novo pričakovanje, je mimo, jezikovni babilon rešujejo vserazumevajoči pogledi, v zares domačem razpoloženju se odpeljemo na Mlocine, to je predmestje Varšave, kjer najdeva kolegico najin prvi poljski dom.

Varšava je bila med vsemi evropskimi mesti med zadnjo vojno najbolj porušena. Nemci so jo porušili v ruševine in prah. Po vojni so se Poljaki z največjim poletom lotili obnove mesta. Varšava je postala narodna čast za vsakega Poljaka, ki po svojih močeh želi doprinesiti k izgradnji poljske prestolnice.

MESTO Z ZIDARSKIM ORODJEJEM

Varšava spet stoji

Živo so še v spominu opisi vojnih grozot, ki jih je mesto doživelo v času vstaje 1.1944. Dva meseca so se bili krvavi poulični boji; Nemci niso izbirali sredstev, da bi upor zadušili; končno so uspeli, toda mesto so prekrile ruševine, pod katerimi je našlo smrt na sto tisoče Poljakov. In ob tej predstavi današnja podoba mesta! Ni in ni mogoče do konca doumeti, kar danes objame pogled. Varšava spet stoji skoraj tak, kakršna je bila pred uničenjem. Na podlagi bogatih dokumentov, ki so se ohranili, so postavili zgradbe, še več, cele ulice v prvotnem stilu, in sicer tako dognano, da skoraj ne verjameš, da je to res delo zadnjih let. Ugovor ti zadiši v grlu pogled na razrušeno zgradbo, ki so jo pravkar začeli obnavljati. Pot nas pelje mimo zloglasnih židovskih zaporov, tam bodo v prihodnosti uredili spominski muzej nacističnim žrtvam židovskega ljudstva. Na široki ploščadi so Židje postavili svojim trpečim bratom pretresljiv spomenik, ki je gotovo eden izmed najlepših in najmočnejših spomenikov v Varšavi. Finančna sredstva, ki jih vlagaajo Poljaki za obnovo svoje metropole, gredo v astronomske višine. Sadovi so občutni, prav zavirljivi in vsak Poljak se bo s samozavestnim nasmehom zahvalil za vsak izraz priznanja. »Varšava je mesto arhitektov! Može in žene, staro in mlado, vsi so v povojnih letih poprijeli za zidarsko orodje« — je dejal arhitekt, medtem ko nam je razkazoval dokumentacijo varšavskih ruševin, namesto katerih stojijo zdaj v klasicističnem stilu rekonstruirane zgradbe.

Prikupna gostišča

Razen arhitekture zdaj spet oživljajo atmosfero preteklih časov tudi prikupna gostišča s stilno opremljenimi saloni, kjer strežejo gostom brhke Poljakinje v noši, ki je v skladu s stilom sobe.

V starem delu mesta je spomenik slavnega poljskega astronoma Nikolaja Kopernika, v bližini je cerkev, kjer je v steno vzdano srce velikega Poljaka, nesmrtnega mojstra mazurk in mogočne Poloneze — Fryderyka Chopina. Njegovo srce čuvajo Poljaki kot narodno svetinjo. Med vojno so ga odpeljali v Ameriko, po vojni pa so ga z največjimi slovesnostmi prepeljali nazaj in ga položili na staro mesto ter tako do konca ostali zvesti pesnikovi želji. V Zelazovi Voli — Chopinovem rojstnem kraju (nedaleč od Varšave), so njegov dom preuredili v spominski muzej. Chopinov spomenik v Varšavi ne navduši, razburkano življenje umetnika hoče izraziti drevo v viharju, pod njim je sedeča postava umetnika, vendar na njej zaman iščemo duha njegove osebnosti. Nekako bolj zadovolji spomenik velikega poljskega lirika, pesnika Litve, nepozabnega oblikovavca »Gospoda Tadeja« — Adama Mickiewicza.

Velemesto muzejev

Zanimajo nas še muzeji. Prva pot je v Narodno galerijo, kjer impresionirajo razen velikih slikarjev zahoda, ki so prihajali na Poljsko na povabilo kraljev in raznih plemiških družin, tudi domači — poljski slikarji. Med najmočnejšimi je gotovo Matejka, realistični oblikovavec velikih dogodkov iz domače zgodovine, njegove slike so veliki prizori, vsaka slika zase je galerija portretov različnih zgodovinskih osebnosti, različnih ljudi, upodobljenih v trenutkih posebnih notranjih razpoloženj, pogojenih v posebnih življenjskih okoliščinah: je tudi izvrsten umetnik kompozicije in barv.

Lazienka — stari dvorec poljskih kraljev je bil komaj pred dvema letoma spet izročen muzejski publiki. V posebnem prostoru so razstavljeni dokumenti umrlega gradu, ob njih dokumenti restavriranja. V vodniku beremo, da so Nemci mnogo umetnin (stilnega pohištva, skulp-

tur) odnesli s seboj (dvorec je bil med okupacijo v rokah nemške vojske), še več jih je umetel požar med varšavsko vstajo, mnogo umetnin so rešili varšavski meščani. Nezmisljiva volja poljskih muzejskih in konservatorskih delavcev je vrnila ljudem užitek, ki nagradi vsakega občevalca te muzejske hiše. Oči ni moč odtrgniti od razkošja baročnih in klasicističnih stukatur, skulptur stenskih slik in galerije bolj ali manj uspešnih portretov poljskih kraljevskih družin. Nič manj impresivno ne učinkuje zunanost zgradbe. Postavljena je sredi naravno urejenega lazienškega parka, ki je bil nekdanj prizorišče raznih kraljevskih prireditiv. S treh strani jo obdaja voda. Dvorec je imel svoje gledališče na prostem, amfiteater, ki ga prav zdaj obnavljajo. Klasicistični stebri, za njimi zeleno ozadje dreves, to je prizorišče, ki ga v primerni razdalji loči od avditorija umetno speljan potok.

Naj živi opereta

Gledališko življenje Varšave je močno razgibano. Razen opere, večjega števila dramskih ustanov (v prostorih po vojni zgrajena palače kulture je našlo streho kar dvoje gledališč) imajo tudi posebna zabavna gledališča, komedijo in — opereto. Repertoar je bogat, ob delih antičnih mojstrov in Shakespeara se vrstijo moderna dela. Poljaki imajo radi »operetko«. Res je sicer, da delajo pred gledališčem največ gnete vojaki in stare mamice, toda nihče ni zavijal oči na celo vrsto mladih, ki si je polskala mesto nekje v prvih vrstah. Priznati moram, da sva se tudi s kolegico iz Ljubljane, kljub odnosu, ki so nam ga do te vrste glasbe še v mladih letih vcepili, prav razigrane volje vračali domov. »Lepi Julijo« — tak je bil naslov operete — je bil zares zabaven in težko, če ima na primer kak blejski festival popevk kaj več soli v sebi, kot takle nedočni »Lepi Julijo«.

ANKA NOVAK

STOODSTOTNA vremenska napoved

Velja le za Hamburg - Vreme naslednjih
30 minut - Pomembna pristaniška naprava

Vsem je znano, da so dnevne vremenske napovedi zelo nezanesljive, čeprav so grajene na podlagi točnih meteoroloških opazovanj. V najboljšem primeru so lahko le 80 odst. točne. Področja z visokim in nizkim zračni pritiskom se pogosto premikajo drugače, kakor pa so predvideli meteorologi, topel in hladen zrak se menjata z drugačno hitrostjo in vremenska napoved postane povsem nekaj drugega, kakor pa je vreme v resnici. Toda dan je dolgo obdobje in vreme je včasih tako nestanovitno, da bi bili ljudje veseli, če bi vedeli, kaj jih čaka v naslednjih trenutkih.

Svetlobni stolp

Prebivavci Hamburga bodo kmalu postali tako srečni, da proti nebu se jim bo treba

bodo z gotovostjo lahko izvedli, kakšno vreme bodo imeli naslednje pol ure, samo

ozreti. Na strehi hamburškega pomorskega meteorološkega instituta bo pritrjen visok stolp, ki bo na veliko daljavo s svetlobnimi signali obveščal ljudi o vremenu naslednjih trideset minut ali bo sonce, dež ali oblačno brez padavin.

Naprava z radarjem, ki je pritrjen na strehi instituta, bo kontrolirala, kakšne vrste oblaki so v zračnem prostoru nad Hamburgom in bližjo mestno okolico. Te meritve bodo tako točne, da bodo

znanstveniki lahko povsem zanesljivo izračunali hitrost in smer oblakov in čas, kdaj bo nad posameznimi predeli mesta začelo deževati.

Korist za pristanišče

V glavnem je naprava postavljena zaradi pristaniških potreb. Zelo pogosto se zgodi, da med raztovarjanjem ali nalaganjem ladij nenadna ploha pokvari znaten del blaga, ki mu močnejša vlaga škoduje, kot na primer cementu, sladkorju ali moki. V drugem primeru pa se zgodi, da delavci prekinajo z delom zaradi grozečih črnih oblakov, čeprav kasneje ne pade niti kapljica dežja. V prihodnje se seveda to ne bo več dogajalo, saj bo svetlobni stolp točno in ob pravem času obvestil pristaniško osebje o slabem vremenu.

Naprava na vrtnarski razstavi

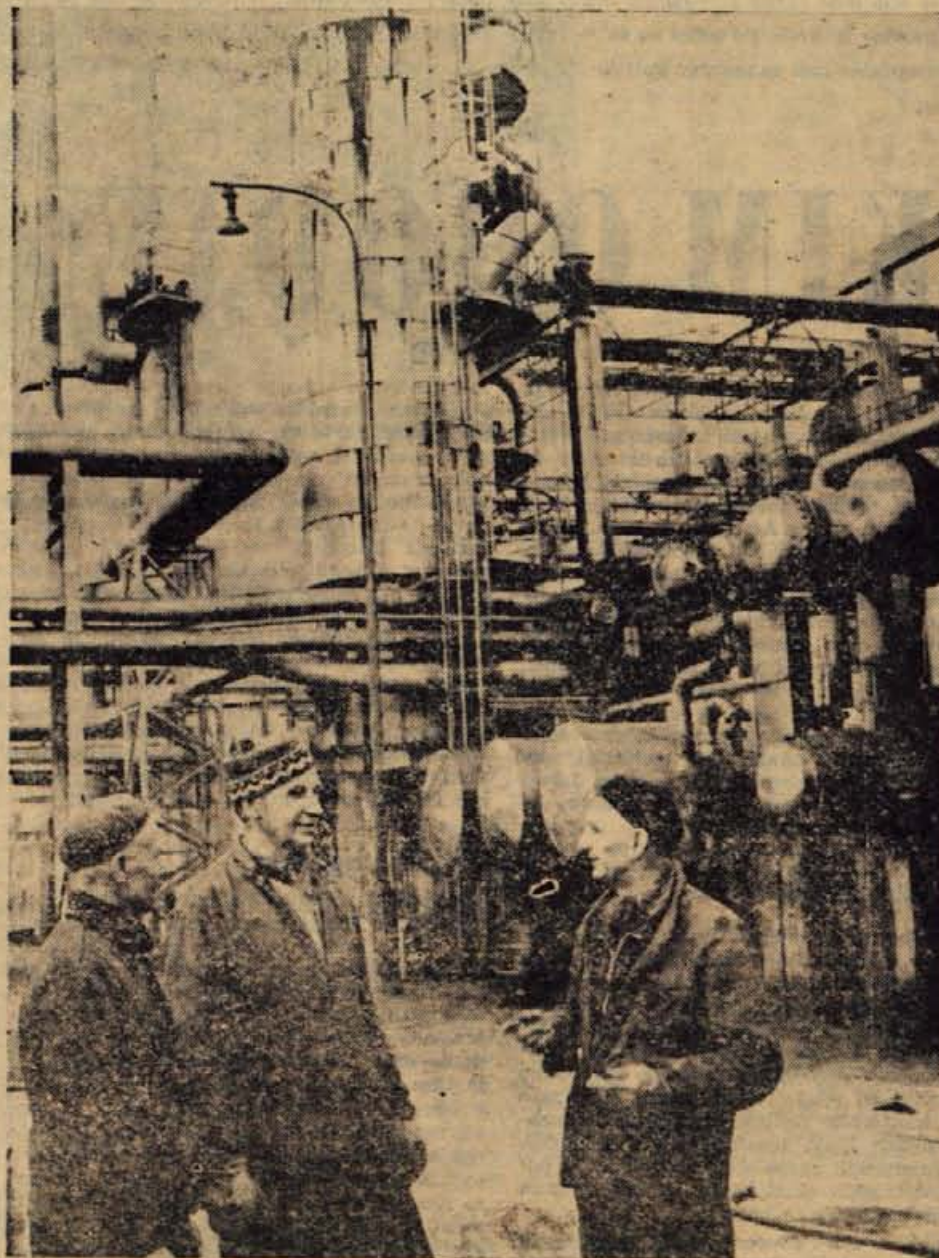
Drug tak poskus bodo napravili že na Mednarodni raz-

stavi vrtnarstva, ki bo tega leta v Hamburgu. Prav tak stolp bo obveščal obiskovalce o bližajoči se nevihti, da se bodo lahko še pravočasno umaknili pod streho. Namen tega poskusa je - dokazati, da se taka naprava obnese tudi v praktičnem mestnem življenju. Gospodinjam, delavcem in sprehajavcem ne bo treba doma oklevati, kako naj se oblečejo, ali naj gredo peš ali pa uporabijo kakšno prevozno sredstvo.

Ta svetlobni stolp bo razlikoval tri svetlobne stopnje:

- slabotne padavine,
- močnejši dež, kjer se priporočajo dežni plašči ali dežniki,
- ploha.

To so le skromni poskusi, ki naj zagotovijo ljudem zanesljive vremenske napovedi, čeprav le za kratko obdobje, vendar se že kažejo velike možnosti za praktično uporabo teh naprav, predvsem v industriji, kmetijstvu in mestnem življenju.

V Bratislavi so zgradili novo rafinerijo nafte, ki že skoraj leto dni dela s polno paro. Pred letom so namreč stekle po 420 km dolgem naftovodu prve kaplje nafte, ki pritečejo iz petrolejskih vrelcev ob Volgi in Uralu. Tako je sovjetski petrolej potrkal na vrata srednje Evrope

ZANIMIVOSTI

Olimpijada 1964 po televiziji

Sklenjeno je, da bomo v Evropi gledali olimpijske igre 1964 s pomočjo magnetofonskih posnetkov, ki jih bodo iz Japonske prepeljali z letali.

Vzporedno s tem pa potekajo razgovori med evropskimi televizijskimi družbami za uvedbo enotnega sistema barvne televizije v Evropi, in sicer predvsem zato, da se pozneje ne bi zataknilo pri prenosih med različnimi državami.

Zdravljenje z iglami

Zdravljenje z iglami je znano predvsem na Kitajskem, kjer se o takem načinu zdravljenja še danes predava na medicinskih šolah vzporedno z zapadno medicinsko prakso.

Dva zdravnika v neki londonski bolnišnici sta zdravila glavobol pri pacientih s pomočjo te stare kitajske metode, pri kateri vbadata v bolnika igle na mestih, ki postanejo pri določenih boleznih nežnejša. Takih mest je na človeškem telesu okoli tisoč. S to metodo sta dosegla 90-odstotni uspeh.

Umetni potresi

Ker imamo v današnjem času že toliko umetnih stvaril, so se sovjet. znanstveniki domislili še umetnih potresov. Rad bi namreč preskusili odpornost zgradb iz raznih gradbenih materialov v primeru zemeljskih potresov. Poskuse bodo delali v bližini mesta Taškenta v Uzbekistanu.

Potrese bodo povzročali z uporabo manjših in nato večjih količin eksploziva. Njihovemu delovanju bodo podvrgli celo mesteca, ki ga tu gradijo. Predvidoma bodo za potrese uporabili do 200 ton eksploziva.

Vse, kar se bo v času umetnih potresov dogajalo, bodo posneli na filmski trak.

Vrtiljak popevk

Nadaljevanje s 1. strani

PEVCI PADAJO Z DREVES

svetljen vrt v ozadju steklene festivalske stene je napravil podobo, kot da pevci padajo z dreves. Stik med dvorano in naravo je bil tako vzpostavljen. Težje pa je bilo ta stik vzpostaviti med pevci in občinstvom. Izkušeni starejši pevci in pevke so si pomagali z gibljivimi deli telesa, mladi pa so stali kot štorji. Pevke so želo pazile, da slučajno dve nista imeli iste barve obleke. Našteli bi lahko celo barvno razpredelnico tkanin, ki so bodle v oči. Irena Kohont, ki je prišla na oder kot prva pevka, je oponašala Milvo. Barbara Jarc prvi večer ni pela s pravimi »barvicami«. Za njo je Beti Jurkovič dobesedno preglasila orkester. Med mladimi je Lado Leskovar premagal stare vojake popevk, kot so Rafko Irgolič, Matija Cerar in Stane Mancini, ki se nobeden ni pretolkel v ožji izbor. Med popevkami, ki jih bomo zopet slišali v soboto, je med starimi pevci samo Nino Robić, med pevkami pa je borba med starimi in mladimi še vedno enakopravna. Morda bo bitka za prestiž med njimi odločena v soboto zvečer.

Posebno postavni vojaki so bratje Boštjančič, ki jim počasi izpadajo že lasje. Potrudili so se, da so popevko »Na plesu« spravili naprej, zakaj Peter Ambrož bi jo kmalu spraval na »slepi tiri«.

DELEZ KRANJČANOV

Prvi večer slovenskih popevk je prišel dvakrat na oder tudi mladi Kranjčan Peter Ambrož, ki ga bomo slišali tudi na sobotnem koncertu, ko bomo izmed desetih popevk izbirali najboljšo. Izbira pesmi, ki jih poje Peter Ambrož mu daje velike možnosti, da uspe tudi v Stiasnyjevi popevki drugi večer. Njegovo delo drugi večer pa je neprimerno težje, ker bo pel z najboljšo pevko letošnjega Bleda Beti Jurkovič.

Pet najboljših popevk prvega večera

1. Popevka Mojmir Sepeta: »MALOKDAJ SE SREČAVA« je dobila 18 glasov. S kvartetom Mojmir Sepeta jo je zapela Beti Jurkovič z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana pa Lado Leskovar. Besedilo je napisal Gregor Strniša.
2. Popevka Dušana Porenta: »NA PLESU« je dobila 14 glasov. S kvartetom Mojmir Sepeta jo je zapel kvartet bratov Boštjančič, z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana pa Peter Ambrož. Besedilo je napisal Gregor Strniša.
3. Popevka V. S. Avsenika: »JANEZ« je dobila 10 glasov. S kvartetom Mojmir Sepeta jo je zapela Jelka Cvetežar, z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana pa Marjana Deržaj. Besedilo je napisal Ferry Souvan.
4. Popevka Jožeta Privška: »ZAKAJ JE NOCOJ TAK TIH VEČER« je dobila 5 glasov. S kvartetom Mojmir Sepeta jo je zapela Barbara Jarc, z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana pa

Peter Ambrož je iz Kranja odpotoval na festival s kovčekom. Prvi večer je s popevko, ki jo je zapel prišel v ožji izbor. Tudi Peter Ambrož letos prvič poje na Bledu

Ivanka Kraševc. Besedilo je napisal Veno Taufer.

5. Popevka Jure Robežnika: »VRTILJAK« je dobila 4 glasove. S kvartetom Mojmir Sepeta jo je zapel Lado Leskovar, z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana pa Nino Robić. Besedilo je napisal Gregor Strniša.

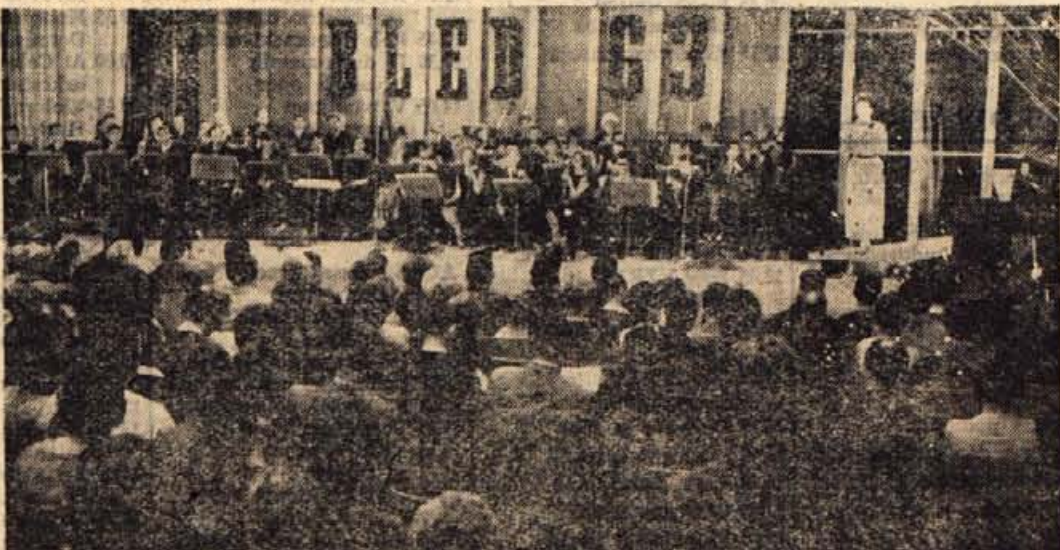
Vse te popevke in pet popevk drugega večera je prišlo v ožji izbor za sobotni zaključni koncert. Izmed teh bodo izbrali najboljšo popevko drugega festivala slovenskih popevk.

Jožica Svete letos prvič nastopa na blejskem festivalu. Ta mlada in nadarjena pevka se skupaj s številnimi mladimi kosa za prestiž s starejšimi pevci, ki imajo več izkušenj in več nastopov. Toda mladi se letos uspešno uvrščajo med starejše

Maždo Sepe so potopili »Modri valovi«. Zaradi tega pa ji ni treba segati po rešilnem pasu

Beti Jurkovič je s svojim izrednim glasom včasih celo preglasila orkester, ki jo je spremljal. Največ priznanja je požela seveda z interpretacijo Sepetove popevke »Malokdaj se srečava«

Radijski spored

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05, 5.05, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. — Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 6. julija

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Tisoč pisanih taktov
8.55 Početniško popotovanje od strani do strani
9.10 Deset pianistov iz desetih dežel
10.15 Zabavni orkester Dalibor Braza in ansambel Jiri Malasek
10.40 Iz repertoarja orkestra Slovenske filharmonije
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Ciril Remic: nega gozdnih kultur
12.25 Domači napravi za prijetno opoldne
12.40 Ansambel Atanasov igra dalmatinske in makedonske
13.30 Zabavni orkester Paul Westen
13.45 Jugoslovanski operni pevci v znamenitih operah

14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Portret v miniaturo
15.30 Serenada za godala
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Glasbeni intermezzo
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Skladbice za kratek čas
18.45 Novo v znanosti
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Domače viže in napravi
20.30 Češke pihalne godbe
20.45 Slovenska popevka Bled 63

DRUGI PROGRAM
19.05 Z zabavno glasbo v sobotni večer
20.00 Koncert Komornega orkestra Krakovske filharmonije
21.30 Operne melodije
22.15 Jazz na koncertnem odru

NEDELJA — 7. julija

6.30 Napotki za turiste
8.00 Mladinska radijska igra
8.50 Mladi izvajavci — mladim poslušavcem
9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — I. Se pomnite tovariši
10.30 Pisan glasbeni dopoldan
11.30 Nedeljska reportaža
11.50 Tisoč pisanih taktov za dober tek
12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — II.
13.30 Za našo vas
14.00 Koncert pri vas doma
14.15 Operne melodije
15.15 Trikrat pet
15.30 Danes popoldne
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Stevilnim zvestim poslušavcem domačih in narodnih pesmi

20.40 Intermezzo na hammond orglah
20.50 Športna poročila
22.15 Skupni program JRT
23.05 Zaplešimo v novi teden

DRUGI PROGRAM
12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
13.10 Za ljubitelje operne umetnosti
14.00 Popoldne ob zabavni glasbi
14.30 Sodobni izvajavci
15.15 Zabavna glasba
19.05 V nedeljo zvečer
20.00 Sto let popevke
20.45 Pisan spored zabavne glasbe
22.15 Komorna soareja

PONEDELJEK — 8. julija

8.05 Madrigal — motiv — rapsodija
8.30 Glasba ob delu
8.55 Za mlade radovedneže
9.25 Ponedeljkovo dopoldne ob narodni pesmi
10.15 Instrumentalna in vokalna lirika Pavla Sivica
10.35 Naš podlistek
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Lojze Setina:

načini usklajevanja proizvodnje s potrošnjo
12.25 Domači napravi za prijetno opoldne
12.45 Poje KZRTVL p. v. Milka Skoberneta
13.30 V paviljonu zabavne glasbe
14.05 Morda si želite to poslušati
15.15 Orkester in zbor
15.40 Literarni sprehod
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Glasbene uganke
18.00 Aktualnosti doma in v svetu

18.10 Koncert lahke glasbe
18.45 Na mednarodnih križpotjih
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Lepe melodije
21.00 Skupni program JRT
23.05 Če želite — zaplešite

DRUGI PROGRAM
19.05 S tujih opernih odrov
19.55 Concertino za violino in godalni orkester
20.15 Razpoložljiva zabavna glasba
20.45 Zabavni kaleidoskop

TOREK — 9. julija

8.05 Znameniti operni dueti
8.35 Johnny Mayer in Leroy Adler
8.55 Početniško popotovanje od strani do strani
9.10 Mojstri simfonije
9.15 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu
10.35 Dopoldanski koncert Učiteljskega pevskega zbora
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Mira Puc: kako povečamo zrejo plemenitih telet
12.25 Domači napravi za prijetno opoldne
12.40 Arije iz Verdijevega Rigoleta
13.30 V paviljonu zabavne glasbe
14.05 Mladi slovenski skladatelji
14.25 Pet samospevov Roberta Franza
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Členski napravi
15.30 V torek na svidenje

16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušavcev
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Planinska oddaja
18.45 S knjižnega trga
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Iz arhiva ZORL
20.20 Radijska igra
21.21 Serenada za godalni orkester
21.51 Glasbena medigra
22.15 Skupni program JRT
23.05 Zasanjani pevec Frank Sinatra
23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM
19.05 Sopek rož — kantata
20.05 Igrajo veliki zabavni orkestri
20.45 Iz romantične komorne glasbene literature
21.10 Popevke — stare in nove
21.30 Mednarodna radijska in televizijska univerza
21.45 Jazz do 22.00

SREDA — 10. julija

8.05 Opera in balet
8.55 Otroške razglednice
9.10 Glasbena oddaja za cicibane
9.25 Popevke v sredo dopoldan
10.15 Pri srbskih skladateljih
10.30 Človek in zdravje
10.40 Slovenske narodne in ponarodele
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Milan Lekšan: ugotovitve in sklepi simpozija za sadjarstvo in vinogradništvo v Gorici
12.25 Domači napravi za prijetno opoldne
12.45 Poje Slovenski oktet
13.30 Iz dveh znanih hrvaških oper
14.05 V paviljonu zabavne glasbe
14.35 Novosti iz fonoteke

15.15 Polke in valčki
15.40 Amaterji pred našim mikrofonom
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Promenadni koncert
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Od skladatelja do skladatelja
18.45 Ljudski parlament
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Turandot — opera
22.15 Iz filmov in glasbenih revij
22.50 Literarni nočno
23.05 Mladim plesavcem

DRUGI PROGRAM
19.05 Jugoslovanski solisti zabavne glasbe
19.35 Koncertira Donniss Brain
20.00 Al Cohn in plesni orkester RTV Ljubljana
20.45 Violina in čembale
21.00 Humoreska
21.20 Melodije, ples in jazz

ČETRTEK — 11. julija

8.05 Straussove melodije z Dunajskim filharmoničnim orkestrom
8.35 Od Praga do Moskve
8.55 Početniško popotovanje od strani do strani
9.10 Vesele počitnice
9.35 Nekaj glasbe za razvedrilo
10.15 Četrtekov dopoldanski operni spored
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti

12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Franc Cimerman: izmenjavanje matič
12.25 Domači napravi za prijetno opoldne
12.45 Muzicirata klavir in rog
13.30 V paviljonu zabavne glasbe
14.05 Pri skladatelju Blažu Arničju
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Sprehod po Havajih

15.35 Prolog k operi »Knez Igor«
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Sovjetski violinisti
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Turistična oddaja
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in naprevov
20.45 Lahka glasba
21.00 Literarni večer
21.40 Nova in dva stara posnetka

DRUGI PROGRAM
19.05 Renata Tebaldi v italijanskih operah
19.30 Od sola do kvarteta
20.00 Zabavni orkestri jugoslovanskih radijskih postaj
20.45 Romantična kitara
21.00 Melodije po pošti

PETEK — 12. julija

8.05 Iz starejše slovenske glasbe
8.30 Od pianina do big-banda
8.55 Pionirski tednik
9.25 Petkovo koncertno dopoldne
10.15 Plošča v ploščo
10.35 Naš podlistek
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Milan Hafner: proizvodnja in odkup mleka
12.25 Domači napravi za prijetno opoldne
12.45 Bosanska narodna glasba
13.30 Preludij, divertimento in suita
14.05 V paviljonu zabavne glasbe
14.35 Nekaj Gershwinovega
15.15 Napotki za turiste
15.20 Harmonika in kitara
15.40 Romantične in moderne poje KZRTVL
16.00 Vsak dan za vas

17.05 Dragulji iz oper
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Mali koncert zabavne glasbe
18.45 Iz naših kolektivov
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Slike iz Matre
20.15 Tedenski zunanepolitični pregled
20.30 Griegovi večeri
21.00 Stari ruski napravi
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Zabavni orkestri
22.50 Literarni nočno
23.02 Skupni program RTV

DRUGI PROGRAM
19.05 Zabavni zvoki
20.00 Med deli Johanna Sebastiania Bacha
20.45 Poje Jule de Palma
21.05 Sedem bagatel za orkester
21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
21.45 Jazz do 22.00

televizija

SOBOTA — 6. julija

Evrovizija
15.00 Teniški turnir — finale
RTV Beograd
19.00 TV dnevnik
19.30 Prenos športnega dogodka
RTV Ljubljana
22.30 Film iz serije 01
23.00 Festival slovenske popevke — prenos s Bleda
RTV Zagreb
24.00 Poročila

NEDELJA — 7. julija

RTV Zagreb
9.30 Kmetijska oddaja Evrovizija
10.00 Evropski pokal v gimnastiki
RTV Beograd
18.00 Rezerviran čas
18.30 Glasbena oddaja
19.00 TV dnevnik Evrovizija
19.30 Evropski pokal v gimnastiki
RTV Beograd
23.20 Poročila

PONEDELJEK — 8. julija

RTV Ljubljana
19.30 Zgodba iz serije Denis Pokora

RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Tedenski športni pregled
RTV Ljubljana
20.45 Fiziki — prenos iz Drame
RTV Beograd
22.30 Poročila

TOREK — 9. julija

Ni sporeda!

SREDA — 10. julija

RTV Ljubljana
19.30 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
RTV Ljubljana
20.45 »TV transverzala«
RTV Beograd
21.45 Dubrovniške poletne igre
22.15 Poročila

ČETRTEK — 11. julija

RTV Zagreb
19.30 Otroški festival v Splitu
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Beograd
20.30 Propagandna oddaja
20.45 Banket v Saregradu — humoristična oddaja
RTV Ljubljana
21.45 Ekspedicija
RTV Beograd
22.15 Poročila

kiro

KRANJ — »Center«

6. julija premiera ameriškega barvnega filma TRAPER KELY ob 22. uri
7. julija amer. film KRVNIK IZ NEVADE ob 18. uri, domači film DVOJNI OBROČ ob 18. uri, francoski film LEPA AMERIKANKA ob 20. uri
8. julija amer. barv. CS film KLEVSKA PRINCESA ob 18. in 20. uri
9. julija francoski CS film TAKSI PROTI TOBRUKU ob 18. in 20. uri
10. julija amer. barv. film CRNI NAREDNIK ob 18. in 20. uri

KRANJ — »Storžič«

6. julija amer. film KRVNIK IZ NEVADE ob 18. in 20. uri
7. julija amer. film KRVNIK IZ NEVADE ob 14., 18. in 20. uri, domači film DVOJNI OBROČ ob 16. uri
8. julija amer. film KRVNIK IZ NEVADE ob 18. in 20. uri
9. julija nemški film REVILJA POPEVK ob 18. in 20. uri

Stražišče »Svoboda«

7. julija premiera nemškega filma REVILJA POPEVK ob 16. in 18. uri, domači film DVOJNI OBROČ ob 20. uri
10. julija amer. film KRVNIK IZ NEVADE ob 20. uri

Letni kino »Partizan«

7. julija nemški film REVILJA POPEVK ob 20.30
8. julija nemški film REVILJA POPEVK ob 20.30
9. julija amer. barv. film TRAPER KELY ob 20.30

Krvavec Cerklje

7. julija španski barv. VV film CARMEN IZ GRANADE ob 16.30 in 19.30

Naklo

7. julija ital. barv. CS film BEATRICE CENCI ob 18. in 20. uri

Jesenice — »RADIO«

6. do 8. julija mehiški barv. film JAZ SEM PUSTOLOVEC

PETEK — 12. julija

RTV Ljubljana
19.30 Skrb za življenjsko raven — reportaža
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.45 Program jugoslovanske kinoteke
RTV Zagreb
22.15 Poročila

športne prireditve

• NOGOMET

Kidričevo — Jutri bodo trziški nogometaši, ki so dosegli v kvalifikacijskih tekmah za vstop v slovensko nogometno ligo dvakrat premagali moštvo Primorja iz Ajdovščine, igrali proti prvaku Preddvorom je v soboto zasedena. Prenočnica za člane PD 180 din, na skupnem ležišču 70 din; za nečlane 500 din, na skupnih ležiščih 210 din. V Kranju izdaja ribiške dovolilnice potovalna agencija Izletnik.

• PLAVANJE

Kranj — Danes ob 20. uri bo na mestnem kopališču drugi pregledni nastop kranjskih plavavcev. Po plavalnem sporedu bo tu tudi vaterpolo srečanje med moštvo Triglava in ljubljanske Ilirije.

turistični informator

V KRANJU ima hotel Evropa 10 prostih postelj, hotel Jelen 30, in v zasebnih turističnih sobah 14 postelj. V

Blejski otok v poletnih dneh

domu na JEZERSKEM je 50 prostih postelj in v zasebnih turističnih sobah 30 postelj. ČESKA KOČA je stalno odprta in ima 28 prostih ležišč. Dom na KRAVACU ima dovolj prostih postelj; žičnica obratuje. V PREDDVORU ima Grad hrib 17 prostih postelj. Koča na Kališču nad Preddvorom je v soboto zasedena. Prenočnica za člane PD 180 din, na skupnem ležišču 70 din; za nečlane 500 din, na skupnih ležiščih 210 din. V Kranju izdaja ribiške dovolilnice potovalna agencija Izletnik.

kele. V planinskih domovih na KOFCAH in POD STORŽIČEM je še na voljo dovolj ležišč. V TRZICU ima hotel Pošta dovolj prostih postelj. V RATECAH OB SORI ima Dom Železničarjev 24 prostih postelj; prenočnica je 300 do 400 dinarjev. V TREBIJI ima Dom pod Planino 30 prostih postelj; penzion 1350 din. V POLJANAH in GORENJI VASI imajo v zasebnih turističnih sobah dovolj prostih postelj; prenočnica je 250 do 350 dinarjev. Prav tako imajo dovolj prostih postelj v zasebnih turističnih sobah, v SORICI, ŽELEZNIKIH in v ČESNJIČI; prenočnica 250 do 350 dinarjev. Pripominjamo, da imajo turistični kraji Selške in Poljske doline redno avtobusno zvezo večkrat dnevno. Temperatura Sore 20° C.

Modna poletna oblačila so kar po vrsti vseh pastelnih barv. Prav pogosto so enostavnega srajčjega kroja z žepi in z različno globokimi gubami. Da le niso vsi modeli oblik brez rokavov, nam jasno kaže obleka na sliki, ki je s kratkimi sportnimi rokavi. Ozek pas poudarja žensko linijo in veliki žep ji dajejo pečat obleke v srajčjem stilu.

KAKO ODPREMO STEKLENIČKO S PAFUMOM

Ker so te stekleničke posebno skrbno zaprte, jih včasih prav težko odpremo. Če imate podobne težave, bi vam naslednji nasveti prišli na pomoč. Kanite kap-

ljico olivnega olja na pokrovček. Če pol ure boste stekleničko lahko odprli.

Prav tako koristno je, da lahko udarjate po vratu steklenice s trdnim predmetom (npr. z žličnim držajem). Steklenička se bo brez težave odprla.

Izbira kopalne obleke

Ne moremo trditi, da so že prišli zlati časi za konfekcijsko izdelavo kopalnih oblek, res pa je, da je izbira večja. Gotovo pa je, prednost naših kopalnih oblek pred inozemskimi, da so dosti cenejše.

Lahko si že izberete prav primeren kroj in tudi barvne kombinacije so tu in tam že zelo posrečene. Čeprav bi bilo zelo posrečeno, čeprav bi bilo zelo zaželeno, da bi bile barve pestrejšje in kombinacije domiselnejše. Da lahko najdemo v trgovini prav ljubko enodelno kopalno obleko je res, težje pa je, če si ho-

čemo poiskati bikini. Posebno izdelava nedrčkov zelo šepa. Zakaj? Pa ne samo, da si želimo večje izbire, pogosto smo tudi me malca natodne pri izbiri kopalne obleke. Najprej se prav odkrito doma pred ogledalom ogledajte. Ugotovite, koliko ste se poredile od lanskega leta in si iskreno priznajte, ali so vaše obline

pravšne ali nagibate k debelosti ali pa ste pretenki. Ko ste si na jašem, kakšni ste, pojdite kupovat kopalke. Pa ne izberite si takih, ki jih vidite na vitki pupi v izloženem oknu, če se zavodate, da ste premočni ali ste že v zrelih letih. Za vas bodo najprimernejše temnejše enodelne kopalke; če vam je enostavna temna barva odvrtna, lahko sežete po kopalnih z raznimi svetlejšimi obrobami. Ne privoščite si pa sedaj modnih dvobarvnih in povrhu tega še kričeših barv.

Manj težav bodo imela vitka dekleta in žene. Mirno sežete lahko po živopisanih dvo- ali večbarvnih kostumih. Če imate šibko oprasje, si izberite črtaste kopalke v zgornjem delu in enobarvne v spodnjem.

Tudi bikini ali pa dvodelne s podaljšanim nedrčkom, ki se skušajo letos uveljaviti v modi, vam bodo lepo pristajale.

MOŠKA OBLEKA

Prav zanimiva je ugotovitev, da si le 10 odstotkov moških kupi oblačila, ne da bi se prej posvetoval z žensko osebo. Večina se jih odloči, da se pred nakupom pomenijo s svojo ženo ali z dekletom.

Moška moda je bila že davno korektna, postala je praktična, brani se ekstravagančnosti. Kljub temu so kreatorji moške mode predlagali več stvari, ki bi jim skorajda že pripisali ženski modni pogum. Nove modne srajce, ki jih bo nosil moški svet v prostem času in v času počitnic, so luknjičaste. Prav gotovo so zračne in kot nalašč za tople poletne dni. Barve so svetlejšje, lahko tudi kombinirane. Zelo priljubljeni so stranski razporki.

Poletna oblačila so lahka, le polovično podložena in narejena iz tkanin, ki se mečkajo. Zavijki so kratki, postali so pa širši, gumbi so enovrstni. Hlače so brez zavijkov in ne pretirano ozke. K poletnim oblekam lahko nosimo srajce pastelnih barv s koničastimi ovratniki.

Klobuki so še manjši kot doslej in dobro pristajajo mladim kot tudi starejšim osebam.

Novi plašči so kratki in v

strogo športnem stilu. Prav tako kot pri oblekah so zavijki krajši in širši.

Kot že dolgo vrsto let so tudi letos pri moškem svetu zelo priljubljeni visoki zavijani ovratniki. Namesto enobarvnih puloverjev in jopic si lahko mlajši moški privoščijo dvobarvno pleteno žopico, ki vas bo v poletnih večerih prav prijetno grela.

Počitnice

Določili smo si že dneve počitnic in si preskrbeli prenočišča na morju ali v hribovih. V tistih nekaj dneh ne bomo vstali z mislijo, da moramo iti v službo, na predavanja ali v šolo. Ves dan se bomo lahko kopali in uživali v brezdelju.

Preden gremo na počitnice, si preglejmo pri zobozdravniku zobe. Pojdimo, če je potrebno tudi k pedikerju, da nam bo uredil nohte. Kaj neprivačen je pogled na nenegovane nohte!

Prvi dan na morju bomo zelo previdni in ne sončimo se ves dan. Raje si poiščite senco, tudi tam vas bodo poiskali ultravioletni

žarki. Če ste občutljivi, ne pozabite na slammnik, prav tako bodo barvani lasje hvaležni, če jih boste pokrili s slammnikom ali tanko rutico. Predvsem v poletnih počitnicah žene ne pozabimo na dobro hranljivo obrazno kremo. Sicer se lahko zgodi, da boste odnesli z morja prav čudovito rjavo barvo in tudi vse polno malih gubic se vam bo pojavilo na obrazu. — Tudi otrokovo obrazno kremo negujte pri sončenju s kremo, medtem ko je za odrasle moške sončno olje zadovoljivo. Ne pozabite uživati dosti mleka in sadja. Tovrstna hrana ne bo le poživljala, pač pa je tudi zdrava.

LEPO JEJMO

Ze otroka skušajmo navajati, da bo pravilno uporabljal pribor in da bo lepo jedel. Pribor in krožnik naj ima otrok svoj in čeden, tako da mu obenem vzgajamo čut za lepoto. Mizo skušajmo vedno lepo pripraviti, ker bomo lažje dosegli, da ne bo šel otrok k lepo pripravljeni mizi z umazanimi rokami ali obrazom.

Preden pripravimo mizo za obed, mora biti soba ali kuhinja, kjer bomo jedli, pometena in prah pobrisan po pohištvu. Na deželi še ponekod jedo iz ene skledice, vendar bi se miza oziroma prtlj manj umazala, če bi imel vsak svoj krožnik. Ko pripravljamo posodo na mizo, ne prijemajmo krožnikov, skodelic, kozarcev na notranji strani. Zajtrk naj bo obilen. K čaju ali kavi bi bilo potrebno dodati še kaj bolj redilnega, npr. z maslom, mezgom ali medom narezan kruh, sir, mizlo meso, jajce, smetano itd. K maslu in gosti mezi priložimo nož, k redki marmeladi in medu pa karno žličko.

Najbolj zdravo je, da najprej popijemo čaj, nato začnemo jesti najprej meso, sir, sendviče, jajca, jajčne jedi. Marmelado ali med na kruhu in močnate jedi jemo tako, da zraven pijemo mleko ali kavo.

Kako pripravimo mizo za kosilo? Na desno stran krožnika položimo nož z rezilom navzgor. Na levo stran denemo vilice. Če je kosilo slavnostno in je na jedilniku več jedi, položimo toliko nožev in vilic, kolikor jih bo za posamezne jedi potrebno. Ko pojemo juho, žlico pustimo na krožniku, vilice in nož položimo tako, da sta vzporedno oba ročaja obrnjena proti desni strani na krožniku. Če nož in vilice na krožniku položimo prekrizane, s tem nakažemo, naj nam tisto jed še ponudijo.

Slavnostne mize so okrašene s cveticami. Primernejši so majhni šopki v nizkih vazah kot pa bogati, veliki šopki.

Ne sedimo prej, dokler ni sedel tisti, ki je

pri mizi prvi, v družini mati, izjemoma povabljeni gost ali slavjenec. Pri slavnejših obedih gostom stremimo. Jed jim ponudimo od leve strani. Med kosilom ne vzklikajmo: »Kako je to okusno!« Se bolj neollikano pa je seveda, če rečemo: »Ta jed je pa zanič!«

Rabljeno posodo pobiramo od desne. Pijače točimo tudi od desne in sicer vino lahko takoj po juhi, pivo in likerje pa že pred jedjo.

Ko jemo koščičasto sadje, ne »streljajmo« s koščicami po sobi, pač pa v pest levice, ki jo držimo pred ustmi. Koščice položimo nato na krožnik, roko pa obrišemo v papirnat prtič, ki ga dajemo k sadju.

Če opazimo, da gostje nimajo kruha, da želijo sadje ali kaj drugega, bomo ponudili cel pladenj, ne samo en kos ali sad. Če nas kdo naprosi za kozarec vode, ga prinesemo na krožniku. Prav tako na krožniku prinesemo prazen kozarec, če ga kdo želi.

S sadjem je obed navadno končan. Z mize odnesemo vso posodo, jedila in kruha, ostane pa lahko še dobro pecivo. Skodelice za črno kavo razdelimo gostom od desne strani. K turški kavli, ki je že oslajena, ne dajemo žličk.

Vrnitev »kavboja«

Piše igravec Henry Fonda

Ameriškega filmskega igravca Henryja Fonda poznamo in cenimo predvsem po filmih »Dvanajst jeznih mož«, »Kovinska zvezda«, »Trdnjava Apači«, »Po krivem obtoženi« in »Mož z zlato pištolo«. Po daljšem premoru (od leta 1959) je posnel Fonda lani kar tri filme: »Vihar nad Washingtonom«, »Najdaljši dan« in spektakel v cinerami »Kako so osvojili Divji zahod«. S temi filma je Fonda spet obrnil nase pozornost filmske publike in producentov — kljub temu pa Fonda o Hollywoodu in o filmu nima najboljšega mnenja.

»Kavbojski« zvezdnik

Včasih so me označevali kot »kavbojskega« zvezdnika. Če preletite seznam filmov, ki sem jih posnel, to je kakšnih petdeset do šestdeset, pa boste ugotovili, da je le kakšnih sedem izmed njih westernov. In vendar ostane vtis — verjetno zato, ker je med njimi nekaj dobrih westernov — da sem »kavbojski« zvezdnik. In tega me ni sram.

Zanimivosti

Prvi na svetu

Največjo produkcijo na svetu je imela lani japonska kinematografija, saj so posneli kar 375 filmov. Vendar pa se tudi na Japonskem kaže splošno upadanje filmske produkcije, saj so npr. posneli leta 1955 413 filmov in leta 1958 celo 520.

Kraljeva družina na platnu

Kralj Saudske Arabije je naročil pri italijanski slikarici trindvajsetletni hčerki nekega tovarnarja Milano štiri portrete svoje družine, ki šteje 80 članov. Med družinskimi člani je samo 40 kraljevih žena, ki jih ima kralj v svojem haremu. Portreti kraljeve družine bi morali biti zgotovljeni v sedmih mesecih. Kralju se torej zelo mudl.

Tudi smrt pleše twist

Tako bi vsaj lahko sodili po naslovu filma »Smrt je plesala twist«, v katerem bo igral Gordon Mitchell. Zanimiv in moderen naslov — za katerim pa se ne skriva tako moderna vsebina. Gre namreč za še eno zgodbo o pomorskih tihotapcih.

»TRAPER CELLY« je tipičen ameriški Western z mnogimi razburljivimi prizori. V filmu je izredno veliko množičnih napadov Indijanskih plemen. Film je režiral Gordon Douglas. Glavne vloge pa igrajo Clint Walker, Edward Byrnes in Andre Martin

»Nočni direktor« znanega sovjetskega režiserja Josifa Heifitza (Dama s psičkom) je komedija o družini delavcev v ladjedelnici in o njenih težavah, ko se delo na njihovem gradbišču modernizira. V filmu igrajo S. Lukanov, Boris Andrejev, V. Kuznecova in Aleksej Batalov.

»Parada popevk« je nemški glasbeni film režiserja Franza Marischke o skupini mladih huliganov, ki razbijajo nočne lokale, in o lepi Suzani, lastnici bara... — Igrata Renate in Gustav Ewert.

bi sprejel. Ko sem zadovoljen s scenarijem — me začne zanimati režiser. Ne sitnarim pa dosti zaradi režiserja. Ko sem se enkrat zavezal, da bom posnel takšen film, ne morem reči: »Ne, s tem pa že ne bom delal.« Vendarle pa sem ponavadi vedel vnaprej, kdo bo režiral določeno stvar.

Henry Fonda

Več časa v gledališču

V filmih sem odigral več vlog kot v gledališču, toda v gledališču sem preživel več časa kot v ateljejih. Leta 1947 (po »Trdnjavi Apa-

či») sem se vrnil v gledališče, da bi igral v »Mr. Robertsu« — štiri leta! — in potem »Od koder ni povratka« (dve leti) ter »Upor na ladji Caine« (eno leto). V teh sedmih letih nisem posnel nobenega filma — in igral sedem let v treh igrah.

»Mr. Roberts« je bila ena najboljših vlog, kar sem jih kdaj igral. Nikoli v tistih štirih letih mi ni bilo odveč iti vsak večer na oder. Rad dolgo igram isto vlogo, če je dobra... Užival sem v vsaki predstavi »Mr. Roberts«, v vseh 1670.

Če ne odkriješ na vsaki predstavi česa novega v vlogi, je boljše, da igro puščiš. Če ti postane igranje enolično, avtomatično, nezanimivo — pojdi. Gledališče imam rajši zato, ker imaš tu čas za razvijanje svoje vloge. V filmu ne moreš nikoli tako izoblikovati svoje vloge kot v gledališču. Edini film, kjer sem imel možnost za to, je bilo »Dvanajst jeznih mož«, zato ker je bila sama narava filma taka.

Na drugi strani pa je delo pri filmu lahko — ker kaže, da ni nikomur dosti mar tvo-

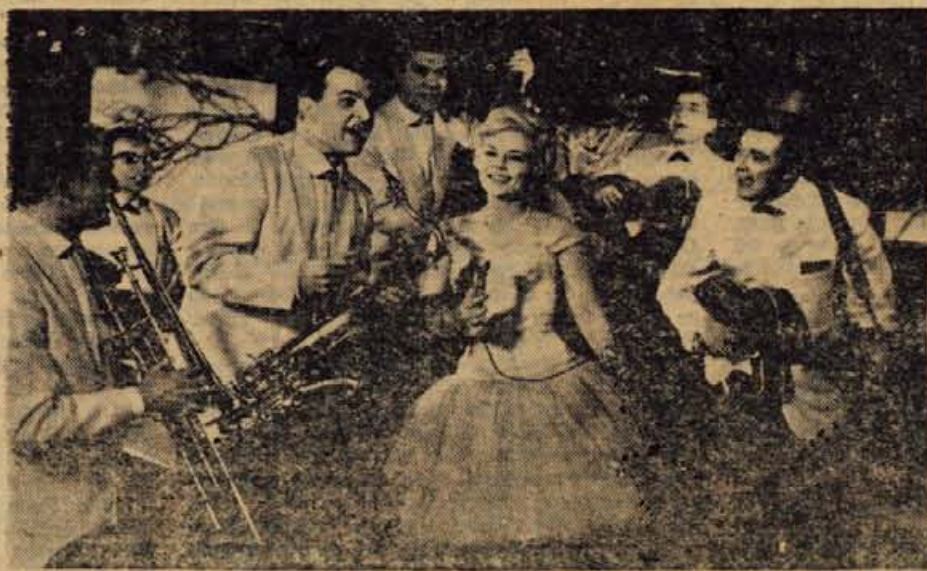
ja igra. Če se prebiješ skozi prizor, če poveš svoj dialog in če nikomur ne pade kladivo na tla, so zadovoljni. Kaj več se sploh ne da storiti?

V gledališču najdem več zadovoljstva, ker mi da več možnosti za oblikovanje vloge. Pri filmu pa si vesel, če so ljudje zadovoljni, ko ga končaš; nikoli pa ne čutiš resničnega zadovoljstva, da si nekaj ustvaril — ker tudi nisi.

Videl sem polovico svojih filmov

Nisem videl več kot polovice svojih filmov in tudi v tistih, ki sem jih, pa čeprav so dobili nagrade in priznanja kritike, so stvari, za katere bi rad videl, da bi imel več časa za pripravo...

Preved let sem posvetil izključno gledališču in moj manager (človek, ki umetniku urejuje njegove poslovne zadeve) me je prepričal, da to ni dobro zame in da je treba biti aktiven na čimveč področjih, če ti je kaj do kariere — kar meni ni, toda igravcu pač mora biti. Filmski producenti zelo radi začnejo misliti, da nimaš časa ali da ti ni do nastopanja in dajejo vloge, ki bi bile dobre zate; drugim, ne da bi te vprašali. Da bi torej popravil to napako, sem posnel filme »Kako so osvojili Divji zahod«, »Vihar nad Washingtonom« in »Najdaljši dan«, ki so mi jih ponudili v enem letu... Tako sem si počasi spet ustvaril položaj, da se producenti zavedajo, da me je mogoče dobiti in da mi je do anemiranja. Sedaj mi ponujajo že nekaj boljših vlog. Tiste tri sem sprejel zato, ker je šlo za »velike« filme — in s staljša kariere je dobro biti v »komercialnih« filmih, celo bolje kot v filmih, ki žanjejo uspehe pri kritiki in dobivajo nagrade — kot »Čudni dogodki« in »Dvanajst jeznih mož«. Producenti ocenjujejo tvoj zadnji film po denarju, ki ga je prinesel. Torej je bila to preračunana zadeva, ki jo je uredil moj manager.

Nemški film »Parada popevk« je film poceni izmišljenih zapletov in neverjetnih neumnosti. Razen tega je seveda v filmu veliko popevk, sicer bi film prav gotovo propadel. Na sliki prizor iz filma »Parada popevk«. Polovica filma se dogaja tudi na mopedih

Vratar, prijazen star možki, je dejal, da imajo v tem letnem času prazne sobe, to je razumljivo, soba z eno posteljo velja 1700 lir, vse je prišteto. Skomignil je z rameni, ko je Franziska dejala, da se bo še malce razgledala, kaj cenejšega ni ponudil, zanimivo. Samotna nemška dama, ki prihaja tako pozno, ženska, ki sama išče sobo, pozno v Benetkah, nekaj pač ni v redu, padrone me bo grajal. Franziska je v zadrogi odšla. Očitno nima preveč v žepu, kaj hoče tukaj? To me ne briga, škoda, prikupna je. Obžalovaje je zrl za njo. Franziska je naglo odšla izpod luči pred hotelskim vhodom, močneje jo je zeblo, krepko in vse huje, utrujenost jo je zmagovala, najbrž je pozno, pogledala je na zapestno uro, deset je minilo, ni prepozno, vendar za Benetke, ledeno mesto, odrevenelo v zimi. Franziska je zašla v prehod, kjer je pihalo, in nenadoma stala na Piazza San Marco. Morda nisem v nobenem mestu videla kaj lepšega, prav zdaj, ko mi ni mar, se je zgodilo, da sem v januarski noči zašla na Piazza San Marco. Za trenutek se je premagovala, da n. planila v jok. Pod sliernim obokom Prokuracij je vsela okrogla svetilka, veriga stoterih okroglih svetilk na treh straneh od Campanilla do Torre dell' Orologio krog prostrane, skoraj neobljudene marmornate preproge trga, ki je bil v sredini teman, na robovih pa vse svetlejši, v sredini trga bi se človek lahko ponoči skrtil, medtem ko so rumene svetilke v Prokuracijah nežno drobile srebrnkasti prozorni megličasti zrak jadranske morske in januarske noči. Napak je bilo, da sem se odpeljala semkaj, Benetke, polne ljudi, so podobne muzeju, brez ljudi pa so nečloveške. Obupana je odšla proti cerkvi, tej temni orientalski votlini in valtu. Čudno, da ne osvetljujejo San Marco, potem je doumela, da sočasno ni mogoče osvetljevati odra in prostora za gledavce; svetilke v Prokuracijah morajo pogasiti, ko osvetljujejo cerkev, staro, žarečo ikono, tako pa skrivnost spi. Spati, spati, Toda pogled na doževo palačo jo je vnovič iztrgal iz utrujenosti, sprememba, rumen someren pravokotnik svetlih obrobov pa velika, viharna zlata ploškev palače, ki je dvigovala pročelje kakor premec proti noči in morju, Kandelabri so jo osvetljevali, kovane luči s stekli rahlo vijoličaste barve, rožnate vijoličasta stekla so ponoči spremenila rumeno in rdečo opeko na pročelju palače v hladno, skoraj belo zlato, v ploščo slečega hladnega ponosa. To svetlobe so prižgali premeteni ljudje, ljudje, ki skoraj vse vedo, premeteni, večji in hladni ljudje. Toda za čudo je ob tej misli prvič, odkar je bila v Benetkah, zaznala nejasen občutek upanja. Naglo se je razbistnil.

Hotel je našla, ko je skoraj obupana hodila po Riva Schiavoni; bil je stara hiša, tam, kjer je obala postajala nemarna. Soba je veljala navzlic vsemu še vedno 1200 lir, tutto compreso, vendar je bila kurjena. »Prihajam imam še na postaji,« je rekla Franziska in se oddahnila, ko ji vratar ni predložil, da bi še nočjo poslal ponjo. V nasprotju z vratarjem v 'Maninu' je govoril le italijanščino in ni bil star in prijazen, temveč nedoločljive starosti, morda 35; bil je visok možki, lenobnih in radovednih pa neprizadetih oči. Franziska je bila vesela, ko ji je izročil ključ in dejal le »prvo nadstropje«. Prebrala je številko ključa: 17 - in odšla po stopnicah. Soba je bila v meñnadstropju, obrnjena k obali, okno je ležalo le tri metre nad cesto. Saj je skoraj tako, kot bi stanovala na cesti. Franziska je naglo zaprla sive, tihle oknice in zagnila zaveso. Peč je bila hladna, vendar je začela greti, ko je Franziska zavrtela ročico. V sobi je bil zatohel vonj starih tapet in prahu, vendar je bila topla in na posteljni omariči je bila celo svetilka. Zvečer bom lahko brala v postelji. Franziska je odšla po dolgem, prav tako zatohel hodniku, do stranišča in spet nazaj. Preden je zaspala, je nekaj minut poslušala korake in glasove poznih pešcov s ceste; zvoki poslednjih potnikov z vaporetov so kakor kosci plutovine na valovih sna pluli k obali njenega sluha.

Stari Piero, konec noči

Srebrno, črno, hladno, papirni odrezki, zora, stopiti iz hiše, tema, imam pipo, tobak, vžigalce, kamnit zleb, vlažen, meker, črn, teman, le

srebrne, vzhodnik, vse v meni je hladno, olto sasso, zeleno, raztrgano, noč brez sna ko bi lahko spal bi vsaj videl sanje, tako ne vidim ničesar, cesta, srebarna, črna brezglasna sirena montecatinija, zdaj vstajajo, že grem, moder papir špagetov, umazan v žlebu, jutri se moram obriti, ko bodo jegulje v vršah se lahko jutri obrijem, tišina po sireni montecatinija, le moji koraki, ključ, prezebam, mraz, danes bo lepo, lepo in hladno, še noben bar ni odprti, steklenica z mlečno kavo, steklenica, v jopiču, pretanek, hlad, vsaj šal, marta, hlad, marta ga je splella, rosa ima volno, paludi della rosa, hlad jegulje, mlečna kava ne ostane topla, tema, koraki.

SOBOTA

Inventura z malim levom - Grozljivo doživetje beneškega pečarja - Naprejšnje plačilo zaželeno - Brahms in obe sestri - Čaj ob petih z izbrano družbo - Paludi della Rosa

A. A. BEG

Franziska, jutro

Hotelski sesalnik za prah je glodal po hodniku. Franziska se je prebudila. Ugotavljanje dejstev; takoj je bila povsem budna. Zdaj velja vse nadrobno premisliti, ugotavljanje dejstev, nisem več utrujena, zdaj gre zares. Pogledala je na svetlikajočo se urno številčnico; devet in deset minut. Vstala, si ognila plašč in previdno odprla oknice, da bi je ne videli ljudje z nabrežja - meñnadstropje, ljudska soba - le roke je stegnila med zavesami, okno je odprla za spranjo, se umaknila, ko je odgnila zaveso, pa spet zlezla v posteljo. Postelja je etala tako, da je z rive niso mogli videti. Bedasto, da nimam s seboj pižame ali jutranje halje, če hočem k oknu ali na stranišče, se moram najprvo popolnoma obleči. Odejo je potegnila do brade, vendar je uživala v svežem zraku, ki je vel v sobo. Vreme je bilo sveže, toda očitno brez vetra, brez sonca, kot včeraj je bil tudi zdaj zrak hladin, podoben puhu, o mogli bi ne kazalo govoriti, kajti razgled je bil dokaj jasen, videla je San Giorgio, sivo moder, toda razločen je, bil videti v daljavi San Giorgio, prečni jabolov šolske jadrnice, ki je ležala vselej ob San Giorgiu, so se jasno risali v svetlem, prosojnem zraku. Franziska se je dobro naspala.

Torej inventura. Sprva torbica: denar v stranškem žepku, rdečilo za ustnice, parfuma nima, toda še na pol polno, prav majhna steklenica sivke, tablete proti migreni, glavnik, še skoraj nov robec, pudrnica, dva ključa, prvi od dortmundskega stanovanja, drugi od majhnega pisalnega predalnika, Herbert ga bo odprl in našel stara Joachimova pižma, z lahkim zmogostavjem ha iz njegovih odgovorov razbral, da sem in spet nisem ljubila Joachimima, temveč bila le premagana, saj menda tako pravimo, ah, vse, kar pravi-

mo, je tako osladno, predolgo sem živela z moškimi, ki jim pomeni vse, kar ni povezano z njihovim delom, le neumnost, vse, kar jim ni treba natanko premisliti, ker pač ni povezano z denarjem, puščajo ob sirani kot osladno stvar, ženska jim služi za počitek, reprezentanco ali perversnost, zlasti za perversnost, kot pri Joachimimu in Herbertu, toda dalje, kje sem ostala, ah, da, pri ključih, žepno zrcalo z razbitim vogalom, pol tablice mlečne čokolade, srebrni svinčnik, majhna beležnica z naslovi, lahko jo zavrzem, je to vse? da, to je bila torbica. Niti koščka mila nimam, ne bi smela kar tako pobegniti iz Biffija, bolje bi bilo, če bi malec premislila, pripravila majhen kovček z obleko in najpotrebnejšim, vzela bi rada nekaj knjig in parfum. Kaj naj počnem, če me bodo danes v hotelu povprašali po priljagi?

Svetlo modro prepleškana tovorna ladja, zapuščajoča Benetke, se je popeljala mimo okenkega izreza. Prijazna svetla sinjina je meglenemu dnevu nenadoma prinesla sončno svetlobo. Ladja je pokazala tudi krmo in Franziska je prepoznala danako zastavo in ime 'Pernille Maersk'. Na Danskem bi takoj našla delo, z lepo plačo, v gospodinjstvu. Tudi na Švedskem, Ali v Angliji. Italija je za nezaposlene slaba dežela. Italijani najdejo delo v Nemčiji. Ali pa najde delo tudi Nemka v Italiji? V Dortmundu bi moral napraviti konec. Toda zgodilo se je pač v Italiji, včeraj popoldne v Biffiju, v milanski Gallerii, tega ne morem spremeniti.

'Pernille Maersk' je izgnila. Drugič obleke: sivo kostumsko krilo, ozek obris, široka krila mi ne pristajajo tako kot ozka, jopič visi v milanskem hotelu, namesto njega sem včeraj oblekla tirkizni twinset, pulover z jopičo, tenka angleška volna, barva, se lepo prilaga k mojim temno rdečim lasem in moji polni, polni rdečelaske. Spomnila se je, kako je v nekem düsseldorfskem baru dejal Američan, Herbertov poslovni prijatelj, ko si je slekla vrhno jopičo twinseta in ostala v brezrokavniku: »You are stealing the show, Mrs. Gartner«. Dejala je 'hvala' in pristavila: 'But I am not Mrs. Gartner.' 'Oh, sorry,' je menil Američan; ona pa: 'Tudi meni je žal', kajti tedaj je bila, čeprav že poročena s Herbertom, še vedno zelo zaljubljena v Joachimima. V sivem krilu in twinsetu in plašču iz kamelje dlake sem primerno oblečena za skoraj sleherni priložnost. Takšna lahko nekaj časa povsod zahajam. Spodaj? Modrček, staznik, obeje prav prosto, brez šipk, brez rafiniranosti, vendar zelo elegantno, ne več povsem novo, najlonske hlačke, par nogavice, to je torej najvažnejše, vsekakor moram kupiti vsaj ene hlačke in nogavice za preoblačenje. Nekaj časa je z davjim pozelemjem mislila na svojo dortmundsko omaro za obleke. Sklenila je, da bo pisala naj ji pošljejo obleke in perilo. Ko bo vse mima, ko bo to za menoj. Zavedala se je, kaj pomenita besedi 'mimo' in 'za menoj'. Zahtevala bom svoje obleke in knjige, če mi bo uspelo, da bom sama živela. Zgoditi se mora kmalu, saj skoraj nimam več denarja. Sem kaj pozabila? Čevlje, nizke sive brezpetnike, h krilu sodijo. Klobuka nimam. Franziska ni nikdar nosila klobukov.

Konec inventure. Denarno vprašanje. Osemnajst tisočakov in nekaj lir. Zajtrk v baru je v Italiji poceni: cappuccino z dvema rogličkoma velja največ dvesto lir. Dvačrt bo, če jem enkrat dnevno, jedla bom v hotelski sobi: kruh, maslo, klobaso ali sir, oranžo si bom kupila sama, čaj naj mi prinesejo iz hotelske restavracije, vse skupaj bo veljalo morda štiritiso lir, za hrano bom plačala torej dnevno šeststo lir. Kupiti si moram nož, kos mila, hlačke, par nogavice, skupno petnajststo lir. Hotel velja dvanajststo lir dnevno, tutto compreso. Najnujnejše vožnje z vaporetiom. In nekaj branja potrebujem, pa časnike, zaradi oglasov. Morda bom morala oddati oglas. Pozorno je računala in ugotovila, da ima le pet ali šest dni odloga. Potem se je domislila prstana. Ogletovala ga je, širok zlat obroč, s tremi majhnimi briljanti; Herbertovo darilo, namesto poročnega prstana, Franziska je bil obroč vseč. Herbert ima okus, to je treba priznati. Prstan je bil vreden najmanj sedemsto mark, podaljšal bo odlog, če pet dni ne bo zadoščalo. Drobnost lažna tolažba, utvara iz zlata in mavričnih barv, dragotina in tako iluzija, podobno kot Benetke.

V Koper, Dubrovnik, v Karlovac ...

Zelo rad se vozim v avtomobilu. Na žago vozijo tovornjaki hlode in deske. Lani jih je vozil tudi neki Jernej, odlični šofer. Nekega dne je naložil deske za Koper. Prosil sem ga, če se lahko peljem z njim. Zvečer ob enaj-

pristanišče. Medtem ko so delavci razkladali, sva si ogledala mesto. Nato sva se odpeljala v Anhovo in naložila cement. Na poti domov se nama ni pripetilo nič posebnega. Doma so naju že težko čakali. Jernej mi je obljubil, da bova letos peljala deske v Dubrovnik in Karlovac.

Franci Kalan,
6. razred

Takšen prizor se ne vidi dostikrat na kopališču. Lisica na verigi in zraven nje še mladi kopavec z rešilnim pasom

GOZD

mlada rast

stih sva se podala na pot. Ko sva se vozila po Velebitu, se nama je pokvarilo kolo. Jernej je zamenjal gumo, jaz pa sem mu pomagal privijati vijake. V Kopru sva se odpeljala deske naravnost v

Bilo je nedeljsko jutro. Odpravil sem se v gozd. Napisati sem hotel spis o gozdu. Toda ko sem se vzpenjal po griču — poraslem z mehko travo — sem se zagledal v gozd. Na robu sem obstal in občudoval to nepozabno sliko.

Zelena bukev se je visoko in košato razširila in prijazno gledala na svojo okolico.

Tudi smreka, odeta v lep zelen plašč, se ji je pridružila, in skupaj sta gledali v daljavo. Pridružile so se jima še druge tovarišice in vse skupaj so zrle nekam daleč, daleč... Toda prav takrat se je od nekod priklatil lahčen veter. Spravil je vso družčino v veselje in ves gozd je zapel pesem. Pesem, ki mi bo ostala v spominu. Najprej je bila pesem lahka in tiha, a potem je postajala vse mogočnejša. Pela je o junakih, ki so prebivali nekoč v teh gozdovih. Pela je o njihovih junaštvih, ki so jih v teh gozdovih izbojevali. In zopet je pela, da so ti gozdovi varovali tiste, ki so se borili za svobodo. Res, bila je pesem, ki jo človek težko pozabi.

Odšel sem iz tega čarobnega petja, toda spomin mi bo ostal nepozaben. Gozdovi pa so zrlji v daljavo in pričakovali nove ljudi, da bodo slišali njih mogočno petje. Pričakovali so morda tudi nove junake, ki bodo prišli in prebivali v njihovi sredi.

Franc Suštar,
8. razred

Razgovor z Anico Kristane iz 7. a razreda osnovne šole Cerklje

● Slišali smo, da si v nedeljo, 2. junija, tekmovala v Celju.

— Da. Takrat je bilo v Celju republiško tekmovanje v atletiki in med ostalimi tekmovalci iz kranjskega Triglava sem bila tudi jaz.

● Kako to — kranjskega Triglava?

— Ker sem dosegla dobre uspehe v letošnjem letu, sem bila sprejeta v kranjski Triglav in sedaj tekmujem zanj pri starejših mladinkah.

● Koliko pa si stara, da tekmuješ pri starejših mladinkah?

— Štirinajst let.

● Kakšen pa je bil uspeh v Celju?

— Tekmovala sem v teku na 400 metrov in sem dosegla 4. mesto. To je v republiškem merilu že kar lep uspeh.

● Kako pa si pravzaprav začela s tekmovanjem?

— To je bilo letos spomlad, ko je bilo tekmovanje v spomladanskem krosu. Udeležila se ga je tudi naša šola. Da pa bi izbrali najboljšo, smo priredili tekmovanje v teku na 400 metrov. Takrat sem bila prvič prva in sem seveda lahko odšla tekmovat v Kranj.

● In kako je bilo v Kranju?

— V Kranju nas je tekmovalo kar 65 pionirk iz vseh šol kranjske občine. Na cilj sem pritekla prva. Bila sem zelo vesela in dobila sem veliko veselje do tekmovanja. In od takrat dalje dobivam vabilo za vabilom za razna tekmovanja.

● Pa si že drugič dosegla prvo mesto?

— Da, to je bilo letos v Ljubljani na atletskem mitingu, kjer sem dosegla enkrat prvo in enkrat drugo mesto. (Anica je letos dokončala 7. razred in njena želja je bila, da bi uspešno dokončala tudi zadnji — osmi razred.) Potem smo jo vprašali:

● In kaj po dokončani osemletki?

— Tega še ne vem, kako bo. Toda eno je — dobila sem veselje do športa, ki ga ne bom nikdar opustila.

Saturnov prstan

Mnogi astronomski daljnogledi se vsako noč obračajo proti Saturnu. S prstanom, ki ga obkroža in krasi sijajno kroglo, je Saturn najsjajnejši dragulj na nebu, najbolj nenavaden planet.

Toda, kaj je v bistvu Saturnov prstan?

Saturn ima deset spremljevalcev, ki se vrtijo okoli

njega tako kot Mesec okoli Zemlje. Mnogi mislijo, da je imel Saturn v davni, davni preteklosti več spremljevalcev. Najmanj enajst. Vsi so bili njegovi otroci, ker so se od njegovega telesa odtrgali tako, kot je nastala Zemlja, ki se je tudi odtrgala, in sicer od Sonca, kakor Mesec od nje.

Ta enajsti Saturnov spremljevalec, ki ga danes ni več, se je nekoč začel preveč približevati svojemu voditelju. To je bilo zelo nevarno zanj, posledica je bila ogromna katastrofa, ki se čisto dogajajo v vsemirju, ko se dve nebesni telesi preveč približata drug drugemu. S svojo ogromno močjo in težo je Saturn razbil telo svojega spremljevalca. Namesto nkdandnega Saturnovega planeta se je pojavilo na tisoče malih nebesnih teles. Toda niti eden ni pobegnil od Saturna. Ta jih je zopet zbral okoli sebe in nadaljevali so kroženje okoli njega, in to v obliki sijajnega Saturnovega prstana.

Moja mama

Danes, ko to pišem, mi je srce polno žalosti, zakaj jaz nimam več mame. Spomin nanjo mi vedno kliče pred oči njeno sliko. Koliko ljubezni je sijalo iz njenih oči, ko sem jo zadnjič božala po bledem licu. Same od sebe so mi takrat privrele solze iz oči. Njene ustnice pa so bile neme in mirne in nič več nisem slišala njenega glasu. Smrt ji je za vedno zatisnila oči. Toda v mojem sreću mama še živi in žive

bo do zadnje minute mojega življenja.

Kako rada bi gledala njen obraz, njene mehke, božajoče oči in bi vsaj enkrat slišala njen glas, ki je bil tako mil in lep. Rada bi ji za kak njen praznik podarila šopek dehtečega cvetja, ki ga je tako ljubila. Nič nimam, kar bi ji mogla dati, le srce tli v goreči ljubezni do mame, ki ne bo nikdar ugasnila.

Ivanka Kuralt,
5. b razred

Iz dnevnika

Z zadovoljnim mrmranjem so taborniki sprejeli novico, da bodo šli na izlet. Najprej k Savici, potem na Komno in na pravljicni Bogatin. Zgodaj zjutraj, ko je sonce še mirno spalo za Rodico, smo se za ves dan poslovili od tabora.

Ko smo bili pri Savici, so nas presenetile prve deževne kaplje, a nas niso preplašile. Mahnili smo jo kar naprej po dežju, in ko smo bili pri 32. ovinku poti na Komno (vseh ovinkov je 65) je zasijalo sonce. Odprl se je čudovit pogled

na jezero, v katerem se je kopalo vzhajajoče sonce izza Rodice.

Tedaj smo opazili prve sledove uničevanja narave. Na poti so ležali Ahelov sleč, Kluzijevi in Frūlichovi svišči in podobne planinske cvetice, ki osrečijo vsakega pravega ljubitelja narave. Pogumno smo stopili naprej, proti koči na Planini. Toda imeli smo smolo. Komaj smo prišli v koč, že se je razbesnela strašna nevihta. Ko je dež malo ponehal, smo pod vodstvom Dolgopeceljatega Rusjega zdravja (to je ime tabornika — biologa) ogledali čudovit alpski vrt samih encianov. Toda hitro smo se vrnili v koč, bil je čas kosila. Po kosilu je Teo hotel na Bogatin, toda pogled na nebo ga je precej ohla-

dil. Nebo je bilo čisto prepredeno s temnimi oblaki. Sklenili smo, da se bomo vrnili v tabor. Toda morali smo zopet vedriti na Komno. Teo in Kolitina sta se hitro spoprijateljila z angleškimi turisti. Tudi ostali so prišli zraven in sodelovali v pogovoru, če drugače ne, pa s kretinjami. Ko je prenehalo deževati, smo šli z Angličji do našega tabora in se prisrčno poslovili.

V taboru nas je čakala gora palačink, ki je kaj kmalu izginila v lačnih želodcih. Ob desetih se je z »Modrega vodstva« razlegel pisk taborovodje in vsi so kmalu zaspali, le straža ne, ki je ždela ob ognju in potihno prepevala taborniške pesmi.

Teo

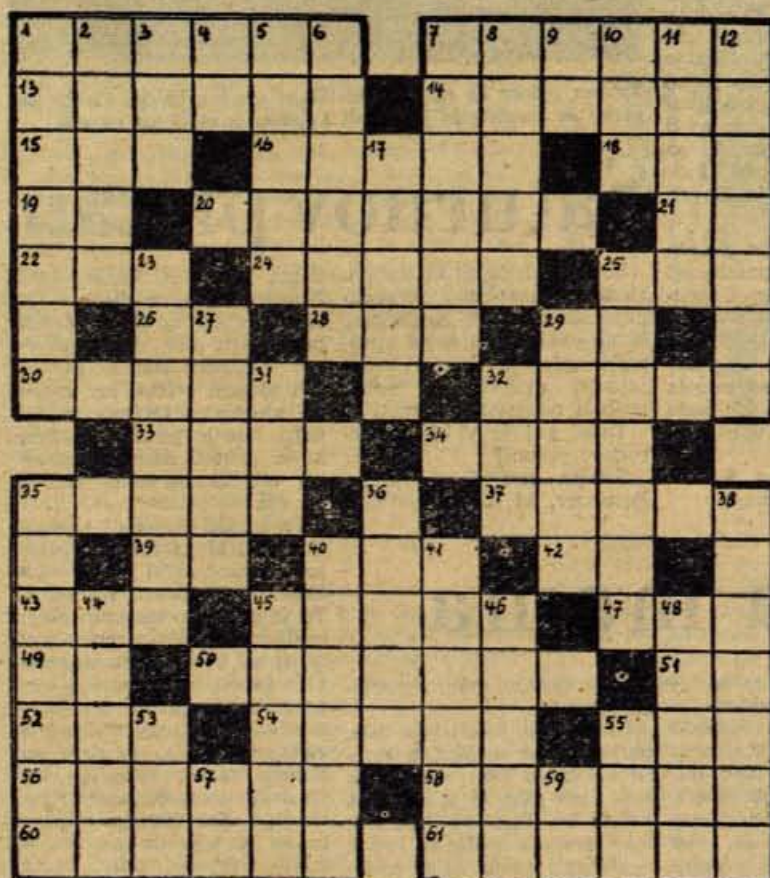

— Neverjetno, koliko denarja porabi moja žena. Na srečo ji ga nikoli ne dam veliko!

— ... ker že ravno govoriš o mojem možu, mama, ali bi lahko za trenutek vstala, saj sediš na njem.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. ptica pevka; 7. kozaški poveljnik; 13. izbica na ladji; 14. reka v Franciji; 15. žensko ime; 16. pregnanstvo; 18. lijak; 19. avtomobilna oznaka Ljubljane; 20. rudnina; 21. pivo; 22. grški bog gozdov in pastirjev; 24. napad, naskok; 25. prtok Save; 26. igralna karta; 28. turški poveljnik; 29. gospodar, razstavšče; 30. kraj na Hrvaškem; 32. veliko število ljudi; 33. žena spartanskega kralja Tyndareosa; 34. alkoholna pijača; 35. mezdav; 37. vir; 39. pritrdilni prislov; 40. mestni ljud. odbor; 42. začetnici imena in priimka slovenskega pesnika; 43. število; 45. glasbilo; 47. prvina vijoličaste barve; 49. oblika pomožnega glagola; 50. način slikanja; 51. oblika pomožnega glagola; 52. pevski zbor; 54. reka v Italiji, znana po bojih iz prve svetovne vojne; 55. bolgarski denar; 6. obrano sadje; 58. sajeneč; 60. fotografski aparat; 61. žival - vretenčar.

NAVPIČNO: 1. kirurški nož; 2. žensko ime; 3. železov oksid; 4. medmet; 5. grška boginja modrosti; 6. državi v USA (severna in južna); 7. propagandna igra; 8. muza vedrega pesništva; 9. ploščinska mera; 10. glasovna lestvica; 11. negativno naelektreni ion; 12. šara, ropotilja; 17. potna kaplja; 23. število natisnjenih izvodov knjig ali časopisja; 25. južnoameriška država; 27. starinsko svetilo; 29. strah; 31. žensko ime; 32. število; 35. telovadna vaja; 36. steber (dvojlina); 38. moško ime; 40. igra obraza; 41. mesto v Ukrajini; 44. Tantalova hčl, ki jo je Zeus spremenil v skalo; 45. merjasec; 46. površina; 48. upad morske vode; 53. glavno mesto Italije; 55. postava, podoba; 57. staroegiptov. božanstvo; 59. prislov.

Križanka št. 25

HOROSKOP

Velja od 6. do 13. julija 1963

OVEN (21. 3. do 20. 4.)
Zaradi novega poznanstva spremeniš stare navade, da se zameriš prijateljem. Pregarjala te bo neka neizpolnjena obljava.

BIK (21. 4. do 20. 5.)
Naposled ti proti pričakovanju bližnji sorodnik le pomaga. Kljub integritetnemu dopustu s honorarnim zaslužkom se varčevalna doba podaljša. Pazi, nekaj se kuha za tvojim hrbtom.

ĐVOJČKA (21. 5. do 20. 6.) Ob vsej trmoglavosti spoznaš zmoto in se podrediš željam drage osebe. Letošnja dopustniška doživetja nadkrilijo dosedanja. Zeja bo močnejša od denarnice, zato pazi s čim jo tešiš.

RAK (21. 6. do 22. 7.)
Tuj uspeh te nažene, da zasukaš rokave. Na dopustu romantično doživetje — lepa prilžnost, ki ti jo nekdo pred nosom spelje. Nepričakovano darilo ti bo zavrtilo glavo.

LEV (23. 7. do 22. 8.)
Svidenje bo veselo in pozabljeno bo nezvestoba. Obisk ob nepravem času, zato še enkrat premisli. V službi majhen konflikt, nato pa dolčas. Ne vdaj se »kozmetomaniji«, stara koža ti bolj pristojna.

DEVICA (23. 8. - 22. 9.)
Znanec ti prinese veselo novico. Dokončna likvidacija srčnih težav ni več vprašanje. Nekdo lahkomišlno zagriže v tvojo past. Od razmišljanja te bo bolela glava in delo bo trpele. Poljubi v večernem hladu.

TEHTNICA (23. 9. do 22. 10.) Zeljeni družbi se ne približaš. Nekdo še vedno hrepeni po tebi — tvoja ošabnost se ti bo maščevala slej ko prej. Ne pij preveč piva, če hočeš ohraniti linijo. Obisk klepetave znanke.

SKORPIJON (23. 10. do 22. 11.) Vesela družba te bo predramila in pokazala pravi način, vendar ravnaj po svojih zmogljivostih. — Ljubezen gori z nezmanjšano močjo. Ne odkloni povabila na izlet.

STRELEC (23. 11. do 22. 12.) Preveč odprti rok boš, zato bo proti koncu meseca bolj na tesno. Pismeni pozdravi te na nekaj spomnijo. Preglej kopalke — nekaj ni v redu. V denarnici prijetno presenečenje.

KOZOROG (23. 12. do 20. 1.) Zadnje novice, ki jih čakaš, te bodo razveselile. Sla po življenju te bo privedla na čudne misli in podležeš skušnjavam.

VODNAR (21. 1. - 19. 2.)
Pričakovani uspeh nena doma postane resnica. Ko mačke ne bo doma, bodo plesale miši. Nekdo pripravljaj načrten napad na tvoje srce.

RIBI (20. 2. do 20. 3.)
Zaradi agilnosti ti bodo napravili še druge obveznosti, ki jih v tej vročini komajda spelješ. Ljubezen bo malce skaljena zaradi intervencije prizadetih. Če te draga oseba prva ogovori, ne bodi presenečen.

Vodoravno: 1. lina, 7. pekoča rastlina, 9. del obraza, 10. bitnost, 11. avtomobilna oznaka Valjeva, 12. igra na srečo, 13. vodja Tatarov (Buljba), 14. domača žival, 16. slovansko drevo, 17. avtomobilna oznaka Kranja, 19. ata, 20. naplačilo, 21. domača žival, 23. otočje v Tihem oceanu.

Navpično: 1. spona, 2. bajta, 3. daljše pesnitve; 4. različna soglasnika, 5. sliva, 6. tuje žensko ime, 8. gora v Grčiji, 12. vulkanski izmeček, 13. stenska obloga, 14. kožni zajedavec, 15. vrsta jedi, 17. zakrit, 18. zgodnji, 20. veznik, 22. začetnici znamenitega pisatelja (Starec in morje).

Rešitev križanke št. 24

Vodoravno: 1. okras, 6. kanton, 8. rn, 9. Irak, 11. Atičani, 13. Sora, 14. to, 15. Nantes, 17. kiosk.

— Vstani, Joža! Preveč dolgo spiš. Moraš se navaditi na skrajšan delovni čas!

— Kaj vam je, da me kličete ob takem času?